12. SINIF T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ
2. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI SENARYOLARINA YÖNELİK SORU ÖRNEKLERİ

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce eğitim kurumu sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolarda yer alan kazanımlardan bazılarına yönelik soru örnekleri hazırlanmıştır.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, eğitim kurumu sınıf/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

2. dönem konu soru dağılım tablolarına ulaşmak için karekodu okutunuz.

Soru çözümlerine ulaşmak için karekodu okutunuz.

Not: Soru örneklerinin kazanımları, öğretmenlerimizin kazanım ve soruları eşleştirmesi için verilmiş; bilgilendirme amaçlıdır. Yapılacak olan yazılı sınavlarda bu kazanım ifadelerine sınav kâğıtlarında yer verilmeyecektir.

Kazanım: 3.1. Çağdaşlaşan Türkiye'nin temeli olan Atatürk ilkelerini kavrar.

1. **Halkçılık**

Halk, toplum olarak aynı toprak üzerinde yaşayan, kültürel bağlarla politik kurumlarla birleşmiş insan bütünüdür. Halkçılık ise bireyler arasında hiçbir fark gözetmeksizin halkı tek ve eşit kabul etmek; sosyal devlet anlayışıyla halkı gözetmek, halktan yana siyaset yapmaktır. Mustafa Kemal Atatürk, Türk halkını "ırken, dinen, kültür bakımından birbirine karşı saygılı ve özverili; geleceği ve çıkarları ortak bir toplumsal heyet" şeklinde nitelendirmiştir.

Buna göre halkçılığın toplum üzerindeki olumlu etkileri neler olabilir? Açıklayınız.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Kazanım: ***4.1. Atatürk Dönemi'nde Türkiye Cumhuriyeti'nin iç politikasındaki önemli gelişmeleri açıklar.***

2. Mustafa Kemal Paşa, Serbest Cumhuriyet Fırkasının kuruluş aşamasında Ali Fethi Okyar'a şöyle der: "Memlekette muhalif bir parti oluşturmak gereklidir. Böyle bir parti kurulursa Mecliste tartışma daha serbest olur. Örneğin siz, böyle bir partinin başına geçerseniz bildiklerinizi serbestçe Mecliste söylersiniz; bu yolla uygulamada görülen birçok hatanın önü alınmış olur."

Mustafa Kemal Paşa'nın muhalefet partisi oluşturma önerisi demokratik bir ortamın tesis edilmesine nasıl katkı sağlayabilir?

TÜRKİYE CUMHURİYETİ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

KONU SORU DAĞILIM TABLOLARI

Konu soru dağılım tablosu, öğretim programında yer alan konu ve kazanımlarla ortak sınavlardaki soru dağılımlarının gösterildiği tabloyu ifade eder. Konu soru dağılım tabloları, sınavların kapsam geçerliğinin artırılması ve öğrencilerin sınavlara daha bilinçli hazırlanması için her sınavda hangi konu/kazanımdan kaç soru sorulacağının önceden öğrencilere bildirildiği tablolardır. Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne göre konu soru dağılım tabloları öğretim yılı başında her sınav için il sınıf/alan zümreleri ve Ölçme ve Değerlendirme Merkezi Müdürlüğü ile birlikte oluşturulacak, ardından öğrencilerle paylaşılacaktır. Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak il sınıf/alan zümrelerine yardımcı olmak üzere örnek konu soru dağılım tabloları hazırlanmıştır. Bu tablolardaki örnek senaryolarda yer alan sorulardan bazıları tek, bazıları ise birden çok kazanıma erişme durumunu yoklamaktadır.

NOT: Konu soru dağılım tabloları öğretim programında yer alan tüm kazanımlar dikkate alınarak hazırlanmış ancak tabloda sadece soru sorulması planlanan kazanımlara yer verilmiştir.

T.C.İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programı'na ve Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne aşağıdaki karekodları okutarak ulaşabilirsiniz.

T.C.İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programı

Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği

12. SINIF 2. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOLARI VE ÖRNEK SENARYOLAR

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce il sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolara uygun yazılı kâğıdı örnekleri hazırlanmıştır. Örnek senaryolardaki soruların sayı ve kurgularındaki fark, sorularda ölçülen bilişsel düzeylere göre şekillendirilmiştir.

Bilişsel düzey, öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin bilişsel alanda ulaşacağı hedef davranışların basitten karmaşığa olacak şekilde sıralanmasıyla tanımlanan düzeylerdir.

Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; ders içeriğinde öğretilen içeriğin benzer şekilde tanımlanmasını, gösterilmesini, bulunmasını, örneklendirilmesini, listelenmesini, basit bir şekilde yorumlanmasını vb. içerir.

Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; öğretilen içeriğin yeni durumlar veya günlük yaşam durumları çerçevesinde kullanılmasını, ilişkilendirilmesini, çözümlenmesini, karşılaştırılmasını, çıkarım yapılmasını, değerlendirilmesini, yeni bakış açılarının sunulmasını vb. içerir.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, il sınıf/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

Konu soru dağılım tablolarında soru dağılımları verilen örnek senaryoların her biri, örnek yazılı kâğıdı olacak şekilde verilmiştir.

Soru çözümlerine ulaşmak için karekodu okutunuz.

Not: Örnek senaryolardaki kazanımlar, öğretmenlerimizin kazanım ve soruları eşleştirmesi için verilmiş; bilgilendirme amaçlıdır. Yapılacak olan yazılı sınavlarda bu kazanım ifadelerine sınav kâğıtlarında yer verilmeyecektir.

12. SINIF T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ 2. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU

SENARYO 1

Ünite	Kazanımlar	Soru Sayısı
ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI	12.3.1. Çağdaşlaşan Türkiye'nin temeli olan Atatürk ilkelerini kavrar. 12.3.2. Siyasi alanda meydana gelen gelişmeleri kavrar.	2
	12.3.3. Hukuk alanında meydana gelen gelişmelerin Türk toplumunda meydana getirdiği değişimleri kavrar.	1
	12.3.4. Eğitim ve kültür alanında yapılan inkılapları ve gelişmeleri kavrar.	1
	12.3.5. Toplumsal alanda yapılan inkılapları ve meydana gelen gelişmeleri kavrar.	1
	12.3.7. Atatürk Dönemi'nde sağlık alanında yapılan çalışmaları kavrar.	1

Örnek Senaryo 1	
Soru Sayısı	**Ölçülen Bilişsel Düzey**
5 soru	*Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular* *1, 2, 4, 5 ve 6. sorular*
1 soru	*Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular* *3. soru*

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK 12

1. SINAV

Adı ve Soyadı: **Sınıfı:** **Numarası:**

SENARYO 1

Kazanım: 12.3.1. Çağdaşlaşan Türkiye'nin temeli olan Atatürk ilkelerini kavrar.
12.3.2. Siyasi alanda meydana gelen gelişmeleri kavrar.

1. 1924 Anayasası'nın 3 ve 4. maddeleri şu şekildedir:

Madde 3- Hâkimiyet kayıtsız şartsız milletindir.

Madde 4- Türkiye Büyük Millet Meclisi, milletin yegâne ve gerçek temsilcisi olup millet adına egemenlik hakkını kullanır.

Bu maddelerin Atatürk ilkelerinden hangisi ile doğrudan ilişkili olduğunu gerekçesi ile yazınız.

Kazanım: 12.3.1. Çağdaşlaşan Türkiye'nin temeli olan Atatürk ilkelerini kavrar.
12.3.2. Siyasi alanda meydana gelen gelişmeleri kavrar.

2. Atatürk "Cumhuriyet, imkân demektir. Cumhuriyet yalnızca adıyla bile birey özgürlüğünü aşılayan sihirli bir aşıdır. Görülecektir ki cumhuriyet imkânları olan her memleket, özgürlük davasında er geç başarılı olacaktır. Cumhuriyet, kendisine bağlı olanları en ileri aşamalara götüren imkânları verir. Bağımsızlık ve hürriyetine sahip olan milletler, ilerleme yolunda imkânlara sahip demektirler. O hâlde cumhuriyet, her alanda ilerlemenin de en belirgin teminatıdır. Cumhuriyeti bu anlamıyla ve bu kapsamıyla anlamak gerekir." demiştir.

Atatürk'ün bu sözünden hareketle Cumhuriyet yönetiminin Türk milletine sağladığı faydalar hakkında ne söylenebilir?

SENARYO 1

Kazanım: 12.3.3. Hukuk alanında meydana gelen gelişmelerin Türk toplumunda meydana getirdiği değişimleri kavrar.

3. Türk Medeni Kanunu'nun Türk kadınına sağladığı bazı haklar şunlardır:

- Din, dil, ırk ve cinsiyet gözetmeksizin bütün Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına kanun önünde eşitlik getirildi.
- Türk kadını çeşitli mesleklerde çalışma hakkı kazandı.
- Tek eşlilik kuralı getirildi.
- Kadınlara da boşanma hakkı verildi.
- Evliliğin kanunlara uygun olarak nikâh memurunun huzurunda yapılması kabul edildi.

Buna göre Türk Medeni Kanunu'nun kadınlara sağladığı hakları değerlendiriniz.

Kazanım: 12.3.4. Eğitim ve kültür alanında yapılan inkılapları ve gelişmeleri kavrar.

4. "Eğitim ve öğretimde birlik sağlanmadıkça aynı fikirde, aynı zihniyette kişilerden kurulu bir ulus yapmaya imkân aramak abesle uğraşmak olmaz mıydı? Dünya medeniyet ailesinde saygı toplayan bir yerin sahibi olmaya layık olan Türk milleti, evlatlarına vereceği eğitimi okul ve medrese adında birbirinden büsbütün başka iki çeşit kuruma bölmeye katlanabilir miydi?..."

Atatürk, yukarıda verilen sözlerinde eğitim alanında yapılan inkılaplardan hangisine vurgu yapmıştır?

SENARYO 1

Kazanım: 12.3.5. Toplumsal alanda yapılan inkılapları ve meydana gelen gelişmeleri kavrar.

5. Osmanlı Devleti'nde halk, yaygın olarak hicri takvimi kullanırken devletin son dönemlerinde resmî işler için Rumi takvim kullanılmaya başlandı. Hafta tatili cuma günüydü. Saat olarak yazın ve kışın güneşin battığı anı 12 olarak kabul eden alaturka saat kullanılıyordu. Bunun yanında alafranga saat de kullanılıyordu. 26 Aralık 1925'te çıkarılan kanunla miladi takvim ve uluslararası saat uygulaması kabul edildi. Miladi takvim 1 Ocak 1926'dan itibaren kullanılmaya başlandı. Hafta tatili de cuma gününden pazara alındı.

Bu parçada sözü edilen değişikliklerin yapılma nedenini yazınız.

Kazanım: 12.3.7. Atatürk Dönemi'nde sağlık alanında yapılan çalışmaları kavrar.

6. Aşağıdaki tabloda 1923-1935 yılları arasında Türkiye'deki hastane, doktor ve doktor başına düşen hasta sayıları verilmiştir.

Yıllar	Hastane Sayısı	Doktor Sayısı	Doktor Başına Düşen Hasta Sayısı
1923	86	554	19.860
1925	167	728	16.480
1930	176	1.182	12.200
1935	182	1.625	9.270

Verilen tabloyu cumhuriyetin ilk yıllarında ülkemizde sağlık alanında yaşanan gelişmeler açısından değerlendiriniz.

12. SINIF T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ 2. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU

SENARYO 2

Ünite	Kazanımlar	Soru Sayısı
MİLLÎ MÜCADELE	12.2.6. Millî Mücadele sonucunda kazanılan diplomatik başarıları ülkemizin bağımsızlığı açısından değerlendirir.	1
ATATÜRKÇÜLÜK VE TÜRK İNKILABI	12.3.1. Çağdaşlaşan Türkiye'nin temeli olan Atatürk ilkelerini kavrar. 12.3.2. Siyasi alanda meydana gelen gelişmeleri kavrar.	2
	12.3.4. Eğitim ve kültür alanında yapılan inkılapları ve gelişmeleri kavrar.	1
İKİ SAVAŞ ARASINDAKİ DÖNEMDE TÜRKİYE VE DÜNYA	12.4.1. Atatürk Dönemi'nde Türkiye Cumhuriyeti'nin iç politikasındaki önemli gelişmeleri açıklar.	1

Örnek Senaryo 2	
Soru Sayısı	**Ölçülen Bilişsel Düzey**
2 soru	*Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular* *2 ve 3. sorular*
3 soru	*Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular* *1, 4 ve 5. sorular*

Adı ve Soyadı: Sınıfı: Numarası:

SENARYO 2

Kazanım: 12.2.6. Millî Mücadele sonucunda kazanılan diplomatik başarıları ülkemizin bağımsızlığı açısından değerlendirir.

1. Lozan Konferansı'nın ilk safhasında sınırlar, borçlar ve kapitülasyonlar gibi konularda anlaşma sağlanamamış ve konferans dağılmıştır (4 Şubat 1923). Konferansın dağılmasının gerekçelerini İsmet Paşa anılarında şöyle anlatmaktadır:

"Üç ay konuştuk. Çok meseleler ortaya konuldu. Meselelerin bir kısmını hallettik, beraber anlaşmaya vardık. Bir mühim kısmı da bir anlaşmaya varmadan ihtilaf hâlinde duruyor. İhtilaflı olan meselelerin hepsini, müttefikler kendi arzularına göre kaleme almışlar, bunları maddeler hâlinde, teklif ettikleri anlaşma tasarısında tespit etmişlerdir. Müzakereler bitti. Anlaşma projesi hazırdır, imza edecek misiniz, etmeyecek misiniz, diye bize soruyorlar. Bunun üzerine münakaşa başladı. Anlaşma projesi iki gün evvel bizim elimize verilmişti. Bu iki gün içinde projeyi tetkik ettiğimiz zaman gördük ki bizim arzu ettiğimiz, bizim hedef tuttuğumuz bir Türkiye elde edilmiş olmuyordu. Kapitülasyonlar mevzuunda istediğimizi vermiyorlar… Anlaşma projesini imza etmemizi istiyorlar. Konferansın devamı süresince kabul ettirmek için mücadele ettiğimiz, açıkça dünyaya ilan ettiğimiz isteklerimiz temin olunmadan galip devletlerin arzularına göre hazırlanmış bir metni imza edemezdik. Bu bütün tekliflerimizden vazgeçme anlamına gelecekti."

İtilaf Devletlerinin Lozan Konferansı sırasında sergilemiş olduğu tavır nasıl yorumlanabilir? Açıklayınız.

SENARYO 2

Kazanım: 12.3.1. Çağdaşlaşan Türkiye'nin temeli olan Atatürk ilkelerini kavrar.

12.3.2. Siyasi alanda meydana gelen gelişmeleri kavrar.

2. 1924 Anayasası'nın 3 ve 4. maddeleri şu şekildedir:

Madde 3- Hâkimiyet kayıtsız şartsız milletindir.

Madde 4- Türkiye Büyük Millet Meclisi, milletin yegâne ve gerçek temsilcisi olup millet adına egemenlik hakkını kullanır.

Bu maddelerin Atatürk ilkelerinden hangisi ile doğrudan ilişkili olduğunu gerekçesi ile yazınız.

Kazanım: 12.3.1. Çağdaşlaşan Türkiye'nin temeli olan Atatürk ilkelerini kavrar.

12.3.2. Siyasi alanda meydana gelen gelişmeleri kavrar.

3. Atatürk "Cumhuriyet, imkân demektir. Cumhuriyet yalnızca adıyla bile birey özgürlüğünü aşılayan sihirli bir aşıdır. Görülecektir ki cumhuriyet imkânları olan her memleket, özgürlük davasında er geç başarılı olacaktır. Cumhuriyet, kendisine bağlı olanları en ileri aşamalara götüren imkânları verir. Bağımsızlık ve hürriyetine sahip olan milletler, ilerleme yolunda imkânlara sahip demektirler. O hâlde cumhuriyet, her alanda ilerlemenin de en belirgin teminatıdır. Cumhuriyeti bu anlamıyla ve bu kapsamıyla anlamak gerekir." demiştir.

Atatürk'ün bu sözünden hareketle Cumhuriyet yönetiminin Türk milletine sağladığı faydalar hakkında ne söylenebilir?

SENARYO 2

Kazanım: 12.3.4. Eğitim ve kültür alanında yapılan inkılapları ve gelişmeleri kavrar.

4. Mustafa Kemal tarih alanında çalışmalar yapması için komisyonlar kurdurarak Türk tarihi ile ilgili kaynakların incelenmesini sağladı. 28 Nisan 1930'da "Türk Tarih Heyeti" oluşturuldu. Yapılan araştırmalar sonucunda Türk milletinin dünya tarihindeki yerini ve rolünü açıklayan "Türk Tarihinin Ana Hatları" adlı eser 1930'da yayımlandı. Bilimsel araştırmaların devamı için 15 Nisan 1931'de "Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti" kuruldu ve bu cemiyet 1935'te "Türk Tarih Kurumu" adını aldı.

Atatürk'ün Türk tarihinin araştırılmasına ve öğretilmesine önem vermesinin nedeni nedir? Açıklayınız.

Kazanım: 12.4.1. Atatürk Dönemi'nde Türkiye Cumhuriyeti'nin iç politikasındaki önemli gelişmeleri açıklar.

5. İtilaf Devletlerinin 16 Mart 1920'de İstanbul'u resmen işgali üzerine Mustafa Kemal Ankara'da olağanüstü yetkilere sahip bir meclisin toplanacağını bildirmişti. Mebusan Meclisinde görev yapan ve Ankara'ya gelen vekillerin de Meclis'e katılabileceğini belirtmişti. Büyük Millet Meclisi için ülkede seçimler yapıldı. Böylece Büyük Millet Meclisi hem yeni seçilen hem de Mebusan Meclisinden katılan üyelerle toplandı. I. Mecliste ülkenin işgalini önlemek amacıyla bir araya gelmiş birbirinden farklı düşünce ve yapıda milletvekilleri bulunuyordu. Farklı düşüncelere rağmen I. Mecliste siyasi parti kurulması söz konusu olmamıştı. Fakat Mecliste farklı gruplar ortaya çıktı. Bu grupların başlıcaları Tesanüt Grubu, İstiklâl Grubu, Müdafaa-i Hukuk Zümresi, Halk Zümresi ve Islahat Grubu idi. Bu gruplarda yer alan milletvekilleri meclis çatısı altında fikirlerini özgürce beyan edebilmişlerdi.

I. Meclis bünyesinde farklı düşüncelere sahip vekillerden oluşan grupların yer almasını demokrasi açısından değerlendiriniz.